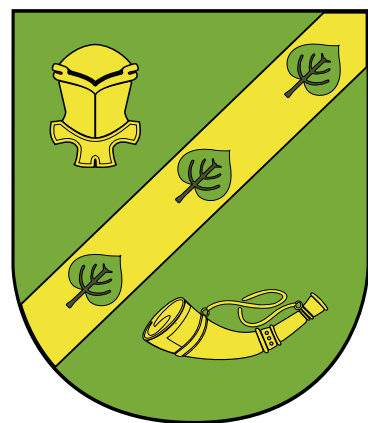

Foto: Barbora Humhalová

ŘÍTKA

OBECNÍ ZPRAVODAJ

duben 2026

SLOUP LEŠENÍ

Opora pro vaši stavbu!

pronájem | montáž | demontáž | doprava

736 118 545

K Ladům 417, 252 03 Řitka
info@sloupleseni.cz

www.sloupleseni.cz

ŘITECKÝ ZPRAVODAJ - Duben 2026

Čtvrtletník vydává Obecní úřad Řitka (www.ritka.cz).

Povolilo MK ČR E 12545, reg. zn. RK 1/95.

Pro informace občanům rozšiřuje obecní úřad.

Redakční rada:

M. Léblková, V. Rožničková, M. Matoušek, M. Humhal

Za obsah a věcnou správnost článků odpovídají autoři.

Přijímají se příspěvky o rozsahu 2 200 znaků včetně mezer,

fotografie v rozlišení minimálně 300 dpi.

Příspěvky nejsou honorovány. Nevyžádané texty se nevracejí.

Kopírování a šíření publikované části nebo celku je bez písemného

souhlasu vydavatele zakázáno.

Příspěvky přijímáme na adrese:

obec@ritka.cz nebo osobně na obecním úřadě.

Grafické zpracování a fisk:

MIRSA Bohemia, s.r.o. (www.mirsa.cz).

Příjem inzerce: www.obecnizpravodaje.cz

Příští číslo vyjde v červenci 2026.

Tajemka křížovky:

... o plášení nejde, snědla mi všechnu návnadu

Vážení spoluobčané,

v poslední době se v souvislosti s připravovanou novostavbou mateřské školy objevují nepřesné a zavádějící informace. Rádi bychom proto uvedli věci na pravou míru.

Projekt mateřské školy je připraven v potřebném rozsahu – byla zpracována **kompletní projektová dokumentace**, vydáno **stavební povolení včetně doložky právní moci** a úspěšně proběhlo **výběrové řízení na zhotovitele projektové dokumentace pro provádění stavby MŠ Řitka**, který je nyní ve fázi zpracování. Jinými slovy, obec má a bude mít k dispozici všechny podklady nezbytné pro vypsání výběrového řízení na samotného zhotovitele stavby.

S ohledem na transparentnost a korektnost celého procesu považujeme za vhodné, aby samotné výběrové řízení na realizaci stavby MŠ již proběhlo pod vedením nového zastupitelstva, které vzejde z nadcházejících komunálních voleb.

Dobu platnosti povolení může stavební úřad prodloužit na základě žádosti stavebníka podané před jejím uplynutím, a to i opakovaně, nejdéle však vždy o další 2 roky (§ 198 odst. 3 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon).

Děkujeme za pochopení a věcný přístup k této důležité investici, která významně přispěje k rozvoji naší obce.

Lenka Slováčková,
starostka

STAVBA POVOLENA

stavba:	mateřské školky a zahradního altánu, nové napojení na inženýrské sítě, parkovací stání, zpevněných ploch a oplocení
umístění stavby:	pozemek číslo parcelní 259/31, číslo parcelní stavební 411 v katastrálním území Řitka
stavebník:	Obec Řitka, IČO 00241644, Na návsi č. p. 54, 252 03 Řitka,
stavební podnikatel:	
stavbu povolí:	Městský úřad Mníšek pod Brdy, stavební úřad
stavební povolení/ohlášení č.j.:	MMpB-SÚ/8028/25 - 864/2024-Schvo, ze dne: 22. září 2025
datum nabytí právní moci:	10.10.2025
termín dokončení:	2 let ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

Ing. Barbora Schveřiger Žabková
Odborný referent

RE/MAX prodává nejvíce realit na světě.

RE/MAX
Horizont

**Realitní služby,
jaké si přejete.**

Jaroslav Pýcha
Váš certifikovaný realitní makléř
jaroslav.pycha@re-max.cz
722 490 490

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz

TĚŠÍM SE NA SPOLUPRÁCI

REMAX
Partner

**KDYŽ CHCETE
SKUTEČNĚ PRODAT.**

JOHN FRANK
CERTIFIKOVANÝ REALITNÍ MAKLEŘ

T: 604 278 727
E: john.frank@re-max.cz

Za doporučení nemovitosti provize 5-10%

Pozvánka

Římskokatolická farnost Mníšek pod Brdy
a Obec Řitka

Vás srdečně zvou
na tradiční mši svatou
k svátku sv. Jana Nepomuckého

**v sobotu 16. května 2026 v 18:00
u kapličky na ŘITCE**

Mši svatou bude sloužit mníšický farář P. Jan Dlouhý

Spolufinancováno
Evropskou unií

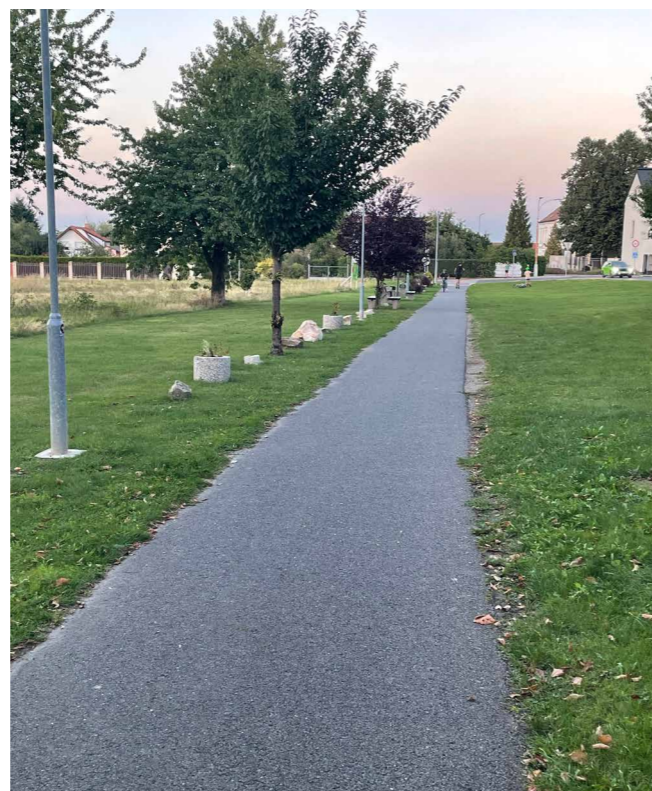
PŘEDSTAVUJEME VÁM PROJEKTY SPOLUFINANCOVANÉ EU

Lenka Slováčková, starostka

„ŘITECKÁ PROMENÁDA“

Obec Řitka realizovala projekt „Řitecká promenáda“, který je spolufinancován z prostředků Evropské unie. Jeho cílem je oživit a rozšířit stávající veřejný prostor tak, aby se stal příjemným místem pro odpočinek i setkávání lidí.

V rámci projektu bylo vysazeno dvouřadé stromořadí z vysokých alejových stromů jilmů (Sapporo autumn gold) a javorů (Acer campestre).

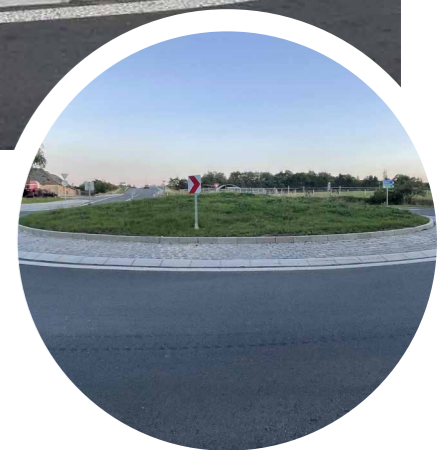

Ty v letních měsících poskytnou přirozený stín a příjemný pobyt v této části obce. Stromy zároveň vymezí prostor, kde postupně vzniknou další místa k odpočinku, která budou budována v následujících etapách.

Věříme, že projekt přispěje ke zlepšení vzhledu i využití veřejného prostoru a zvýší atraktivitu obce Řitka pro její obyvatele i návštěvníky.

„KRUHOVÝ OBJEZD“

Obec Řitka současně s „Promenádou“ realizovala také projekt výsadby zeleně na nově vybudovaném kruhovém objezdu. I tento projekt byl spolufinancován z prostředků Evropské unie a přispívá ke zlepšení kvality veřejného prostoru v naší obci.

V rámci úprav bylo vysazeno pět druhů rostlin.

Věříme, že nově upravený kruhový objezd bude sloužit nejen jako důležitý dopravní prvek, ale také jako reprezentativní součást veřejného prostoru obce.

ZIMNÍ OPRAVY VODOVODU A PLÁNOVANÁ REKONSTRUKCE V ULICI K VARADOVU

Lenka Slováčková, starostka

Během uplynulých zimních měsíců probíhaly v naší obci opravy na vodovodním řádu, které byly nezbytné k zajištění jeho spolehlivého provozu. Nízké teploty a stáří některých částí potrubí se bohužel podepsaly na jeho technickém stavu, a tak bylo nutné řešit několik poruch a havarijních situací.

Pracovníci technických služeb zasahovali operativně tak, aby byly případné odstávky vody co nejkratší a dopad na obyvatele co nejmenší. I přes nepříznivé zimní podmínky se podařilo všechny závady odstranit a obnovit plnou funkčnost vodovodní sítě. Za trpělivost a pochopení během těchto zásahů patří všem občanům velké poděkování.

Z provedených kontrol a oprav však zároveň vyplynulo, že některé úseky vodovodního a kanalizačního řádu jsou již na hranici své životnosti. Nejkritičtější situace byla zjištěna v ulici K Varadovu, kde je technický stav infrastruktury dlouhodobě nevyhovující.

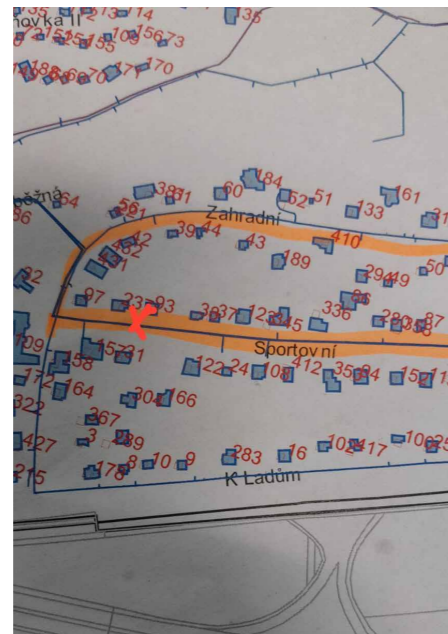
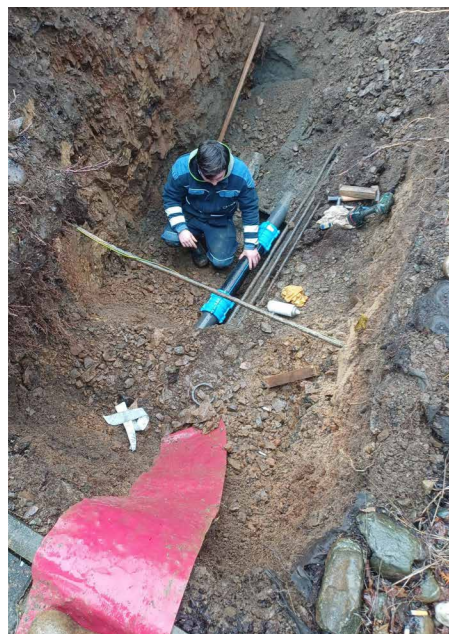

Z tohoto důvodu obec připravuje kompletní výměnu vodovodního i kanalizačního řádu v této lokalitě. Cílem plánované rekonstrukce je předejít dalším poruchám, zvýšit spolehlivost dodávek pitné vody a zajistit bezproblémové odvádění odpadních vod.

O konkrétním termínu zahájení prací a případných omezeních budou obyvatelé ulice K Vara-

dovu i široká veřejnost včas informováni.

Prosíme občany o pochopení, jelikož tyto práce mohou dočasně přinést určitá omezení. Děkujeme za spolupráci a vstřícnost.

JAK JE NA TOM VÁNOČNÍ STROM NA NÁVSI?

Lenka Slováčková, starostka

Na obecní návsi v Řitce stojí jedle ojíněná (*Abies concolor*), kterou místní dobře znají – každoročně se totiž v adventním čase proměňuje ve vánoční strom a dotváří sváteční atmosféru celé obce. Právě proto byl na začátku března letošního roku zpracován odborný posudek, který hodnotí její aktuální stav.

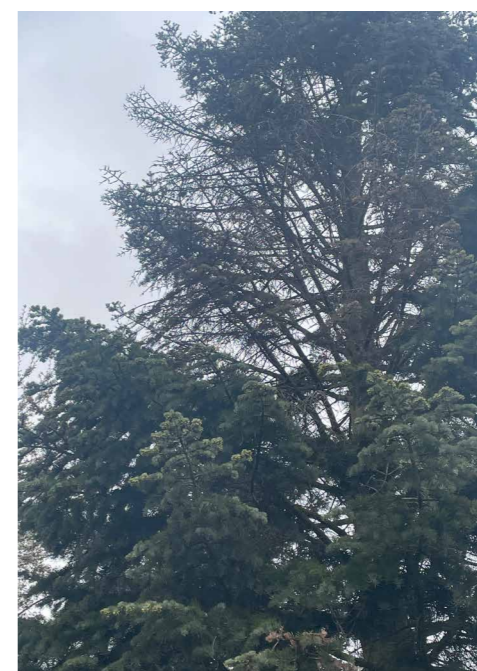
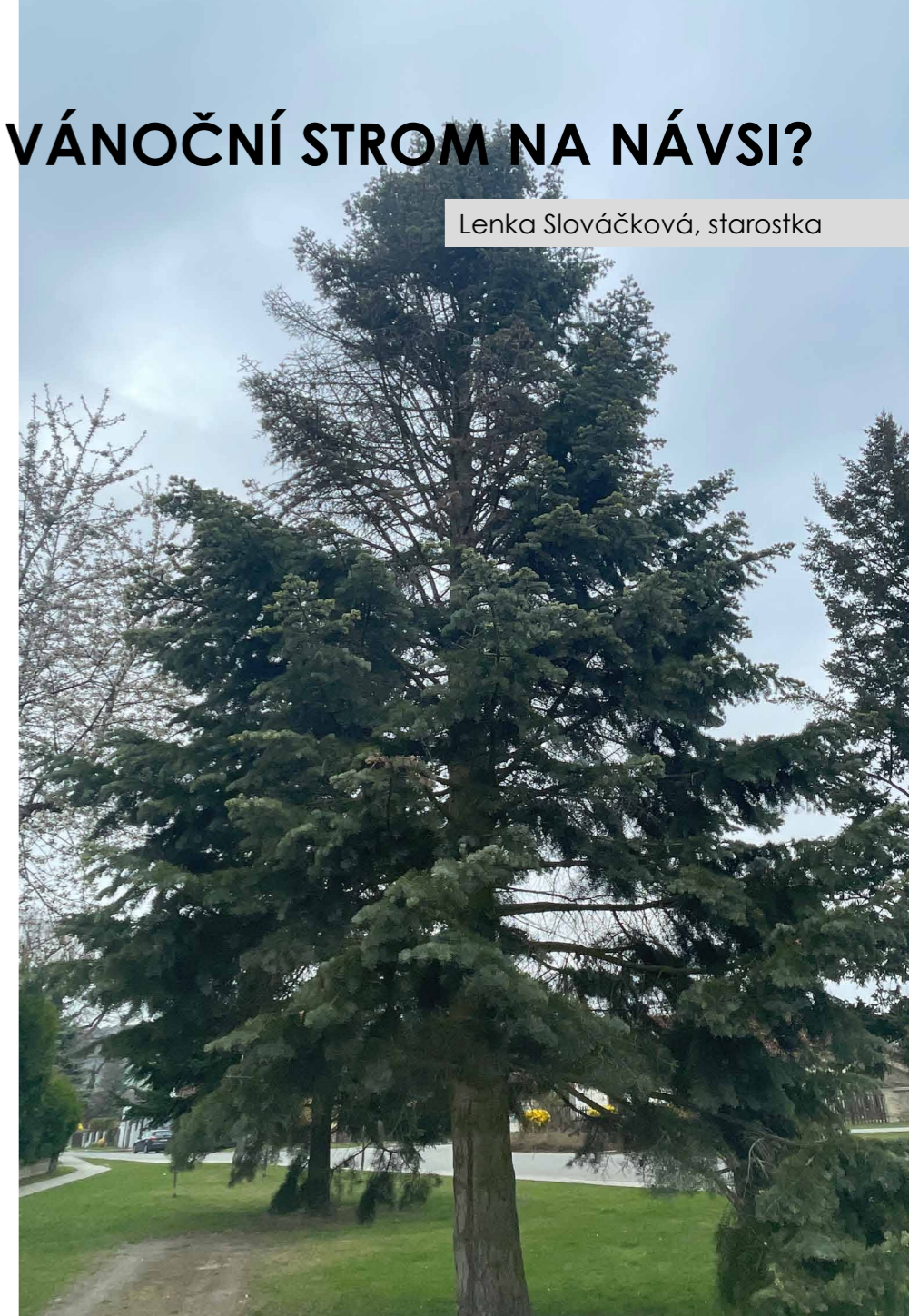
Strom je přibližně 15 metrů vysoký a patří mezi dospělé jedince. Bohužel už ale nevzkvétá tak jako dříve. Jeho vitalita je snižena a zdravotní stav není dobrý. Odborník při kontrole zaznamenal prosychání větví zejména ve střední části koruny a také jejich postupné opadávání. Na suchých větvích jsou viditelné stopy po dřevokazném hmyzu a strom navíc produkuje více pryskyřice, což bývá známkou stresu nebo nemoci.

Dobrou zprávou je, že poškození zatím není na první pohled zřejmé ze silnice, a strom tak stále plní svou estetickou funkci. I proto bylo doporučeno zatím jedli na místě ponechat a během léta sledovat, jak se její stav bude dál vyvíjet. Právě v tomto období by mělo být jasnější, zda je příčinou potíží škůdce, nebo například houbové onemocnění.

Pokud by se podařilo šíření problému zastavit nebo alespoň zpomalit, mohla by jedle ještě nějaký čas zůstat součástí návsi a dál plnit svou roli – nejen jako vánoční strom, ale i jako důležitý prvek zeleně v obci.

V případě, že by však strom dál výrazně chřádl a jeho koruna usychala, bude nutné přistoupit ke kácení. To by podle doporučení mělo proběhnout až po 1. listopadu 2026, tedy v období vegetačního klidu.

Obec tak bude strom v následujících měsících pečlivě sledovat a podle jeho vývoje rozhodne o dalším postupu. Věříme, že jedle ještě nějaký čas vydrží a bude dál dělat radost všem, kdo kolem ní procházejí.

Vážení příznivci Sokola,

v úvodu bych chtěl upozornit, že nestraníme žádné politické ani volební straně, a vůbec nechceme rozdmýčovat vášně před podzimními komunálními volbami.

Na dění, které nás již od začátku roku pronásleduje, však musíme reagovat. Avšak vše popořádku.

4.2.2026

Na pravidelnou schůzi našeho výboru Jednoty Sokol Řitka byl na vlastní žádost pozván zájemce o jednání (nazveme jej „pan N“), který chtěl členy výboru seznámit se svojí novou aktivitou zde v Řitce. Nic jsme v té době nevěděli o založení volebního sdružení, a ani „pan N“ o tom nemluvil. V asi 40 min. řeči mluvil o dvacetiletém bydlení v Řitce a že by rád, na podzim života, něco v obci vybudoval. Stěžejní, dle jeho vyjádření, bude ale výměna jeho nově zakoupeného pozemku Za Štěpníci, v identické výměře, za náš historický majetek Na Ladech.

Výbor Jednoty je volený orgán a zastupuje všechny členy Sokola zde v Řitce, (v současnosti více než 100 členů). Ctíme i historickou darovací smlouvu paní Laty Brandisové, která pozemek darovala Sokolům na vybudování sportoviště a vše co s tím souvisí.

Bohužel záměr „pana N“ do těchto mezí nezasahuje, a tím se řídilo i naše vyjádření. **Není možná žádná směna** a s naším rozhodnutím seznámíme 29.3.2026 jednání Valné hromady, jakožto nejvyšší orgán Sokolských Jednot.

16.3.2026

Do naší e-mailové schránky dorazil dopis, zřejmě reagující na naši únorovou schůzku. Část tohoto dopisu si Vám dovoluji nyní předložit

Vážená paní starostko Sokola Řitka, vážení členové výboru,

dovolují si Vám touto cestou zaslat písemnou žádost o spolupráci při budování nového centra obce Řitka, tak jak jsem tento rozvojový záměr pro obec Řitka uvedl ve svém „Oslovení občanů Řitky“ dne 10.3.2026.

Prvním důvodem mojí žádosti je fakt, že při naší schůzce dne 4. února 2026 ve vaší Sokolovně Řitka jsme o věci hovořili pouze ústně, nedošlo k předání písemného podkladu záměru, nedošlo ani k zápisu uvedeného jednání. Druhým důvodem je fakt, že vaše informace o jednání jsou zcela rozdílné od návrhů, které z mých úst na schůzce zazněly. Doufám, věřím, že nedošlo k úmyslné dezinterpretaci schůzky dne 4. února 2026. Že došlo pouze k nepřesnostem kvůli neexistenci písemného podkladu a k neexistenci zápisu z jednání.

Nechci zde citovat všechny podrobnosti, a výpady, který dopis obsahoval. Celý je možno přečíst na webových stránkách www.sokolritka.cz.

Výbor se ovšem nevyjadřoval k písemnému oslovení, ale k ústnímu vyjádření, které „pan N“ přednesl, a kde nezaznělo ani jedno slovo o veřejně prospěšné směně a bezúplatném převodu na obec Řitka. Pouze jsme slyšeli, jak jsme líní, arogantní apod. Potom diskuze skončila.

23.3.2026

Při plnění avizovaných předvolebních slibů však nejmenovaný zájemce postoupil ještě dál. Neváhal popsat naši neschopnost, lenost, bázlivost, neúspěšnost, lhostejnost, závist, agresivitu v dopise na vedení České obce Sokolské. S laskavým svolením bratra Mgr. Martina Chlumského Vás nyní seznámím s jeho částí.

Věc: Přání / Žádost/ Stížnost

Vážený pane starosto Chlumský,

srdečně Vás zdravím a dovoluji si Vám napsat ve věci rozepře, či nepochopení, s vaším sokolským hnutím v obci Řitka, okres Praha-Západ.

Není mně jasné, jestli mají jednotlivá obecní sokolská hnutí samostatnost, či podléhají v některých věcech centrálnímu vedení. Přesto si Vám dovoluji napsat, jako nepochybné sokolské autoritě – bez ohledu na vaše schválená sokolská pravidla, či zvyklosti. Považuji dále uvedený problém za tak neobvyklý, i za tak velký, že by o něm vedení ČOS vědět mělo...a z mého pohledu by mělo zasáhnout.

Opět zde nechci popisovat vše čím nás „pan N“ nazval a jak popisoval naši činnost (nečinnost), ale dostalo se mu odpovědi, že jsme samostatný pobočný spolek, který má vlastní právní osobnost. Tyto pobočné spolky samostatně rozhodují o svých právech a povinnostech, včetně nakládání se svým majetkem, a to v souladu s právním řádem České republiky a vnitřními předpisy ČOS. Je tomu tak i proto, že právě ony nejlépe znají místní podmínky, své potřeby i možnosti dalšího rozvoje. O zásadních otázkách proto rozhodují jejich členové na valných hromadách. Celá komunikace je také zveřejněna na našich stránkách www.sokolritka.cz, tak jak si přál i náš zájemce.

30.3.2026

Na Valné hromadě konané dne 29.3.2026 rozhodli přítomní členové jednomyslně o podpoře Výboru a v další fázi směny nepokračovat.

PŘIJETÍ SMĚRNICE O POSKYTOVÁNÍ KOMUNÁLNÍ TECHNIKY S OBSLUHOU

Lenka Slováčková, starostka

Vážení občané, v poslední době se na obecní úřad obracelo několik z vás s dotazy týkajícími se možnosti zapůjčení komunální techniky, případně zajištění prací s obsluhou. Jednalo se zejména o údržbu pozemků, odklizení materiálu či další činnosti, které obec běžně vykonává v rámci péče o svůj majetek a veřejný prostor.

Na základě těchto podnětů, ale také s ohledem na potřebu jasného a transparentního nastavení pravidel, byla nově přijata směrnice o poskytování komunální techniky s obsluhou.

Tato směrnice především upravuje podmínky, za kterých může obec poskytovat svou techniku včetně obsluhy občanům či dalším subjektům. Cílem je zajistit rovný přístup pro všechny žadatele, efektivní využívání obecního majetku a zároveň předejít případným nedorozuměním.

Dalším důležitým důvodem pro přijetí směrnice je praxe, kdy je obec nucena zasahovat na pozem-

cích ve vlastnictví jiných osob – například v případech zanedbané údržby, která může ohrožovat okolí nebo narušovat veřejný pořádek. V minulosti však obec neměla jasně stanovený postup, jak v takových situacích následně uplatnit náhradu vzniklých nákladů vůči vlastníkovi pozemku.

Nová směrnice proto stanovuje i pravidla pro tyto případy, včetně možnosti následné fakturace nákladů za provedené práce. Tímto krokem obec chrání nejen svůj rozpočet, ale i princip odpovědnosti vlastníků za jejich majetek.

Věříme, že přijatá směrnice přispěje k větší přehlednosti, spravedlnosti a efektivitě při nakládání s obecní technikou i při řešení problematických situací.

V případě zájmu o bližší informace se neváhejte obrátit na obecní úřad.

Děkujeme za spolupráci.

SMĚRNICE

Č. 1/2026 o poskytování komunální techniky s obsluhou

Čl. 1 - Účel směrnice

- Tato směrnice upravuje pravidla pro poskytování komunální techniky ve vlastnictví obce Řitka občanům a dalším oprávněným osobám pouze za přítomnosti a obsluhy pracovníkem obce.
- Účelem směrnice je zajistit hospodárné, transparentní a bezpečné nakládání s majetkem obce a stanovit jednotný postup při schvalování žádostí, evidenci, organizaci prací a odpovědnosti při použití komunální techniky.
- Tato směrnice neupravuje samostatné půjčování techniky žadateli bez obsluhy zaměstnancem obce; takový postup není přípustný.

Čl. 2 - Vymezení pojmů

- Komunální technikou se pro účely této směrnice rozumí zejména:

- štěpkovač,
- křovinořez,

- plotostřihové nůžky,
 - motorová pila,
 - nákladní auto.
- Poskytnutím komunální techniky s obsluhou se rozumí umožnění použití techniky pro schválený účel, přičemž techniku po celou dobu obsluhuje výhradně pracovník obce.
 - Pracovníkem obce se rozumí zaměstnanec obce Řitka nebo jiná obcí pověřená osoba oprávněná techniku obsluhovat.
 - Žadatelem je fyzická nebo právnická osoba, která požádá obec Řitka o poskytnutí komunální techniky s obsluhou.

Čl. 3 - Okruh oprávněných osob

- Komunální techniku s obsluhou lze poskytnout zejména:
 - občanům obce Řitka s trvalým pobytem na území obce,
 - vlastníkům nemovitostí na území obce Řitka,

- jiným osobám, rozhodne-li tak obec z důvodu hodného zvláštního zřetele.
- Na poskytnutí komunální techniky s obsluhou není právní nárok.

Čl. 4 - Základní podmínky použití techniky

- Komunální technika může být použita pouze k účelu schválenému obcí.
- Techniku po celou dobu obsluhuje výhradně pracovník obce.
- Žadatel ani jiná osoba určená žadatelem není oprávněna techniku samostatně řídit, ovládat ani s ní jinak manipulovat, ledaže to výslovně dovolí pracovník obce v rozsahu nezbytném pro bezpečné provedení úkonu a povaha techniky to připouští.
- Poskytnutí techniky se sjednává na konkrétní den, časový úsek, místo a účel.
- Služba je poskytována za úhradu podle aktuálního sazebníku, který tvoří přílohu této směrnice.
- Obec může stanovit pořadník nebo jiné organizační podmínky podle kapacitních možností.

Čl. 5 - Žádost

- O poskytnutí komunální techniky s obsluhou se žádá písemně nebo prostřednictvím formuláře obce.
- Žádost obsahuje zejména:
 - identifikaci a kontaktní údaje žadatele,
 - označení požadované techniky,
 - požadovaný termín,
 - místo použití,
 - účel použití.

Čl. 6 - Schvalování žádostí

- O jednotlivých žádostech rozhoduje starosta nebo starostka obce Řitka.
- Starosta nebo starostka může při rozhodování přihlídnout zejména k:
 - pořadí doručených žádostí,
 - účelu použití,
 - naléhavosti požadavku,
 - předchozímu řádnému plnění povinností žadatele,
 - potřebám obce Řitka,
 - ovníka obce.

Čl. 7 - Práva a povinnosti pracovníka obce

Pracovník obce je povinen zejména:

- používat techniku řádně, odborně a bezpečně,
- dodržovat návod k obsluze a interní bezpečnostní pravidla,
- odmítnout provedení práce, pokud by její provedení bylo v rozporu s právními předpisy, bezpečnostními pravidly nebo technickými možnostmi zařízení,
- bezodkladně oznámit zjištěnou závadu nebo poškození techniky,
- provést záznam o použití techniky, pokud to stanoví obec.

Čl. 8 - Povinnosti žadatele

Žadatel je povinen zejména:

- poskytnout pravdivé a úplné údaje v žádosti,
- zajistit přístup pracovníka obce na místo použití techniky,
- vytvořit podmínky pro bezpečné provedení práce,
- dbát pokynů pracovníka obce,
- zdržet se jakékoli neoprávněné manipulace s technikou,
- upozornit předem na rizika, překážky nebo zvláštnosti místa použití,
- uhradit obci cenu služby podle sazebníku nebo individuálního vyúčtování, bylo-li schváleno,
- potvrdit rozsah a dobu provedené práce, požádá-li o to obec.

Čl. 9 - Úhrada služby

- Služba se poskytuje za úhradu.
- Výše úhrady se stanoví podle sazebníku, který tvoří přílohu této směrnice.
- Sazebník může obsahovat zejména sazbu za:
 - použití konkrétní techniky,
 - spotřebovaný materiál nebo pohonné hmoty, pokud to povaha služby vyžaduje.
- Obec vystaví žadateli vyúčtování nebo jiný platební doklad podle vnitřních pravidel obce.
- Starosta nebo starostka může ve výjimečných a odůvodněných případech rozhodnout o odlišném způsobu stanovení úhrady nebo o jejím prodloužení, pokud je to v souladu s právními předpisy a zájmy obce.

Čl. 10 - Bezpečnost a odpovědnost

1. Techniku obsluhuje výhradně pracovník obce; tím není dotčena povinnost žadatele chovat se tak, aby nedošlo ke škodě na majetku, zdraví nebo životním prostředí.
2. Žadatel odpovídá za škodu, kterou způsobí uvedením nesprávných údajů, zatajením podstatných okolností, neposkytnutím součinnosti nebo porušením pokynů pracovníka obce.
3. Obec odpovídá za řádný technický stav techniky a odbornou způsobilost pracovníka obce v rozsahu stanoveném právními předpisy a interními pravidly.
4. Dojde-li ke škodní události, sepiše se bez zbytečného odkladu záznam.

Čl. 11 - Důvody pro odmítnutí žádosti nebo přerušení práce

1. Obec může žádost odmítnout zejména tehdy, pokud:
 - technika nebo pracovník obce nejsou k dispozici,

- požadovaný účel odporuje právním předpisům nebo zájmům obce,
- místo použití není způsobilé pro bezpečné nasazení techniky,
- žadatel má vůči obci neuhrazené závazky po splatnosti.

2. Pracovník obce je oprávněn práci nezáhájít nebo ji přerušit, pokud hrozí škoda, újma na zdraví nebo jiné závažné riziko.

Čl. 12 - Závěrečná ustanovení

1. Tato směrnice byla schválena usnesením rady obce Řitka č. 2-5/2026 ze dne 1.4.2026.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem schválení Radou obce Řitka.
3. Přílohou této směrnice jsou:
 - Příloha č. 2 – Sazebník úhrad
 - Příloha č. 3 – Seznam komunální techniky

JUDr. Lenka Slováčková v.r.
starostka obce

Ing. Renáta Rumlová v.r.
místostarostka obce

PŘÍLOHA Č.2

Sazebník úhrad za poskytnutí komunální techniky s obsluhou obce Řitka

1. Úhrada se stanoví podle skutečně poskytnuté služby, není-li předem určena paušální částkou.
2. Účtuje se každá započatá hodina práce, není-li u konkrétní služby stanoveno jinak.
3. Spotřebovaný materiál, pohonné hmoty nebo jiné zvláštní náklady lze účtovat zvlášť podle skutečnosti.

Druh techniky / služby	Sazba za započatou hodinu (Kč)
Štěpkovač	400
Křovinořez	350
Plotostřihové nůžky	350
Motorová pila	450
Sekačka	400
Nákladní auto	600

PŘÍLOHA Č.3

Seznam komunální techniky

Benzínová sekačka STIHL
Křovinořez HUSGVARNA
Křovinořez STIHL
Motorová pila STIHL
Nákladní auto MITSUBISHI FUSO
Zahradní traktor SECO
Zahradní Rider HUSGVARNA 524 EFI

LETNÍ KINO

Lenka Slováčková, starostka

Po pauze se vrací oblíbená akce **letní kino**. O její obnovu jste rozhodli právě vy – v anketě se pro návrat této tradice vyslovilo celkem 174 hlasujících. Vaše podpora nás utvrdila v tom, že letní kino má smysl do programu obecních aktivit znovu zařadit.

Při výběru filmů jsme se snažili zohlednit nejen finanční dostupnost ale i diváckou atraktivitu. Pro letošní rok byly vybrány snímky „**Někdo to rád v Plzni**“ a „**Bardotky**“. Film „Někdo to rád v Plzni“ se bude promítat 15.8.2026 a film „Bardotky“ dne 22.8.2026. Oba filmy jsou premiérové, a proto věříme, že přinesou jedinečný kulturní zážitek a přilákají široké spektrum diváků.

Letní kino není jen o promítání filmů – je to především příležitost k setkávání, sdílení zážitků a příjemnému trávení letních večerů pod širým nebem. Jako místo promítání jsme letos zvolili prostor na návsi, kde bude zajištěno občerstvení a posezení. Věříme, že atmosféra, kterou tato akce každoročně přináší, si znovu najde své místo mezi vámi.

Doufáme, že se letošní ročník setká s velkým ohlaselem a že si společně užijeme nejen kvalitní filmovou podívanou, ale i neopakovatelnou letní atmosféru. Těšíme se na vaši účast!

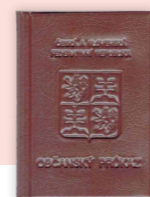

NEPŘEHLÉDNĚTE!

KONČÍ PLATNOST STARÝCH OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ

Týká se to občanů, narozených do 31. 12. 1935,
kteří mají občanský průkaz:

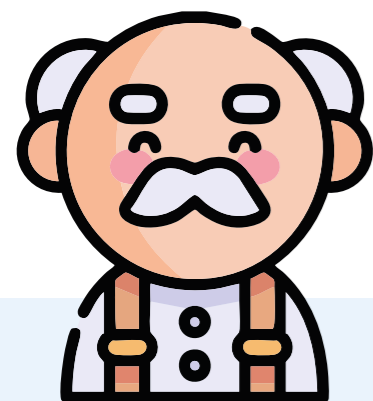
- vydaný do 30. 6. 2000,
- s uvedenou platností „bez omezení“

Staré občanské průkazy budou platné jen do **2. 8. 2026**.
Nesplňují totiž bezpečnostní požadavky na současné doklady.

Co máte udělat?

Obraťte se na nejbližší úřad obce nebo města, kde vydávají občanské průkazy.
V Praze na úřad městské části Praha 1-22.
Kde vám vše vysvětlí a domluvíte se na dalším postupu.

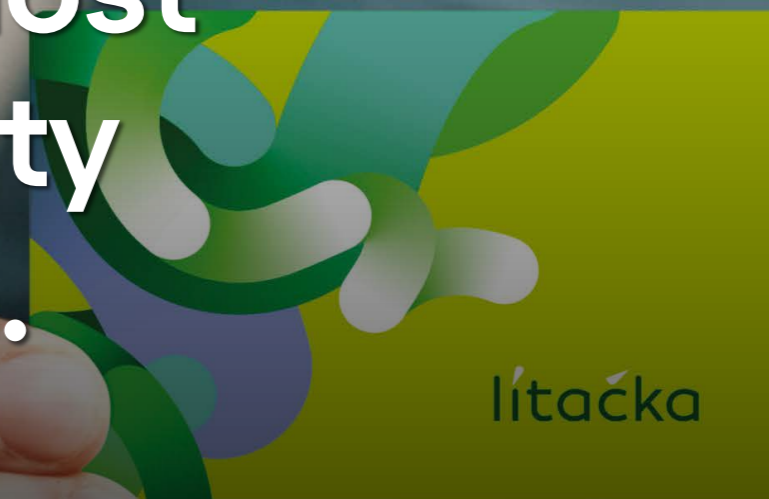

Pokud si občanský průkaz do 2. 8. 2026 nevyměníte, bude starý průkaz neplatný a nebude možné jej používat jako doklad totožnosti.

VÝMĚNA JE BEZPLATNÁ

Zkontrolujte si platnost své karty Lítačka.

Karty s platností do roku 2020 je nutné v roce 2026 vyměnit.

Od 1. 3. 2026 se při přepravní kontrole nebude možné prokázat kartami Lítačka s uvedenou platností do roku 2020 na potisku karty. Rozhodující je datum natištěné na kartě. **Platnost kupónu je nezávislá na platnosti karty. Prokázat se je však nutné platnou kartou.**

Kde najdu údaj o platnosti?

Platnost (den / měsíc / rok) najdete pod fotografií na zadní straně karty.

Např. **Máte na kartě uvedenou platnost do 15. 6. 2020, nejpozději do 15. 6. 2026 je nutné ji vyměnit.**

Vyměňte si kartu včas:

- online na e-shopu pidlitacka.cz,
- ve Škodově paláci,
- na vybraných kontaktních místech DPP v Praze,
- v infocentrech PID ve Středočeském kraji,
- v mobilním infocentru PID Point,
- na vybraných pokladnách ČD ve Středočeském kraji.

Kupón je možné převést:

- do mobilní aplikace PID Lítačka,
- na bankovní kartu Visa nebo Mastercard,
- na In Kartu.

Více na pidlitacka.cz/vymenakarty

5. OBECNÍ APRÍLOVÝ PLES

Lenka Slováčková, starostka

V pátek 10. dubna 2026 se konal již 5. ročník obecního aprílového plesu, který i letos hostila příjemná atmosféra Usedlosti Veselka. Akce přilákala řadu místních obyvatel i přespolních hostů a znovu potvrdila, že patří mezi nejoblíbenější společenské události v naší obci. Kdo dorazil, určitě potvrdí, že to stálo za to.

O skvělou hudební kulisu se po celý večer starala kapela Tímbr Music, která svým pestrým repertoárem roztančila parket hned od prvních tónů. K tanci i poslechu zazněly jak klasické skladby, tak moderní hity, a bylo radost sledovat, jak je parket téměř neustále plný. Bylo skvělé vidět, kolik z vás si přišlo užít večer, pobařit se a setkat se se sousedy i přáteli.

O pohodlí hostů bylo dobře postaráno i po stránce občerstvení, které zajistila spo-

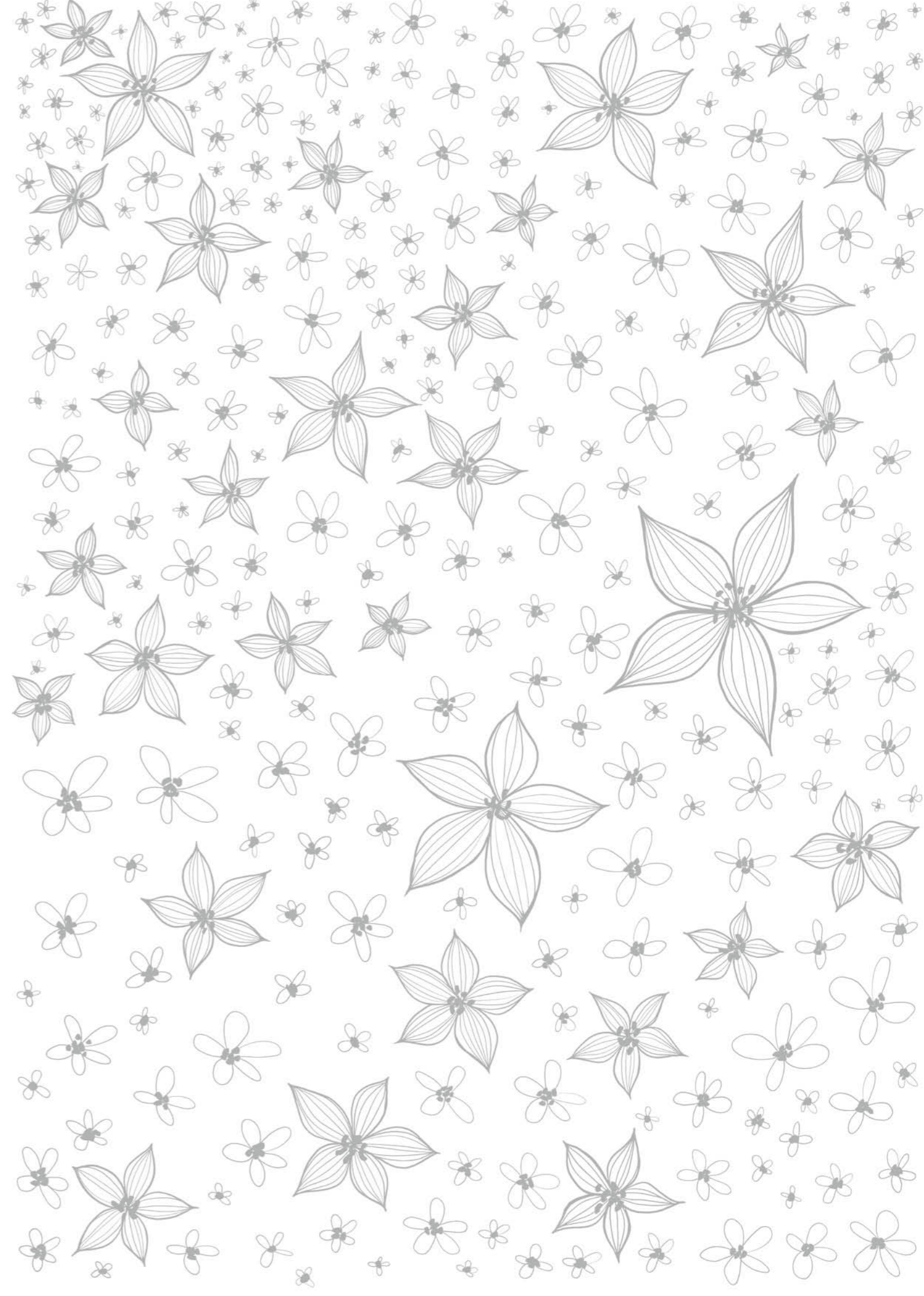
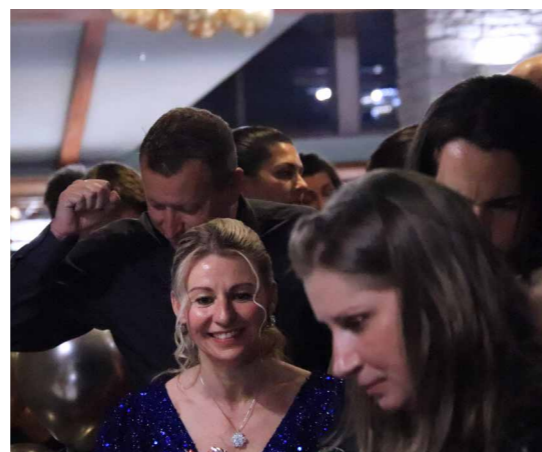
lečnost Gourmet Catering. Nabídka byla pestrá a po celý večer bylo z čeho vybírat, takže nikomu nechyběla energie na tanec ani dobrou náladu.

Zpestřením večera byla působivá světelná LED taneční show, která dodala celé akci moderní a atraktivní rozměr a sklídila zasloužený potlesk.

Nechyběla ani bohatá tombola, o kterou byl tradičně velký zájem. Mnozí z vás si odnesli pěkné ceny, ale věříme, že příjemná atmosféra a společně strávený čas byly tou největší výhrou pro všechny.

Celý večer se nesl ve znamení dobré nálady, smíchu a přátelských setkání. Děkujeme organizátorům i vám, kteří jste přišli a pomohli vytvořit skvělou atmosféru.

Už teď se těšíme na další ročník!

PTAČÍ ZAJÍMAVOSTI

Vlaštovky jsou maratoncei: Když se k nám na jaře vrací z Afriky, uletí i 10 000 kilometrů. Je to, jako byste přešli celé Česko křížem krážem dvacetkrát!

Kukačka je „lenoch“: Kukačka si nestaví vlastní hnízdo. Prostě šoupne vajíčko k někomu jinému (třeba rákosníkovi) a nechá ho, aby se o její miminko postaral. Je to taková ptačí vychovatelka na dálku.

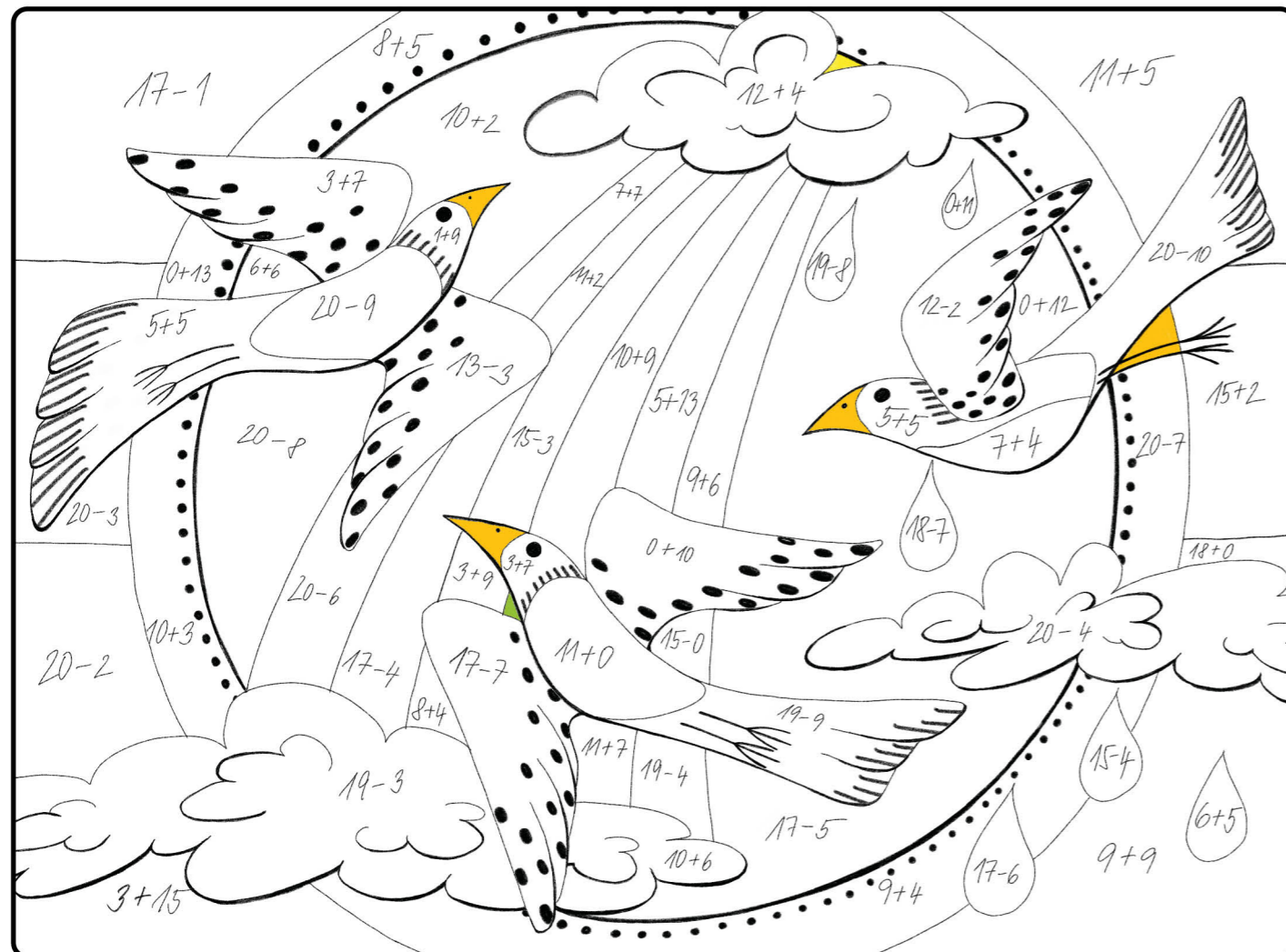
Špaček je imitátor: Špačci jsou hrozně upovídaní. Umí napodobit nejen jiné ptáky, ale klidně i vrtání vrtáčky, pískání konvice nebo vyzvánění mobilu. Takže až uslyšíte v lese telefon, možná je to jen špaček!

Kos je ranní ptáček: Kosi začínají zpívat jako jedni z prvních, často ještě za tmy. Mají totiž velké oči, které zachytí i to úplně první ranní světlo.

Lehké kosti: Ptáci mohou létat i díky tomu, že mají duté kosti. Kdyby je měli plné jako my, byli by moc těžcí a do vzduchu by se neodlepili.

VYBARVOVÁNKA PODLE VÝPOČTU

Máme pro tebe úkol. Tento obrázek je zatím téměř bez barev, ale ty mu je můžeš vrátit. Stačí správně vypočítat příklady v políčkách a vybarvit je podle tabulky.

PTAČÍ HÁDANKY od Káji

„Do stromu si zobákem,
ťukám jako s čakanem.
Červotoče z kůry tahám,
lesu tímhle hodně pomáhám.
Kdo jsem?“

„Černý frak a bílá vesta,
čeká mě k vám dlouhá cesta.
Vidličku mám na ocase,
pod střechem se vracím zase.
Kdo jsem?“

„V lese křičím svoje jméno,
hnízdlo nemám postaveno.
Cizím dětem vejce dám,
pak si vesele odletám.
Kdo jsem?“

10 =		15 =	
11 =		16 =	
12 =		17 =	
13 =		18 =	
14 =		19 =	

LÉTAJÍCÍ PTÁČEK

Tenhle ptáček ti do pokojíčku přinese opravdové jaro. Až ho zavěsíš, bude se ve vánku krásně točit. Jak na to?

1. Vezmi do ruky barvičky: Než začneš stříhat, celého ptáčka krásně vybarví. A pozor – ptáček bude létat v prostoru, takže ho nezapomeň vybarvit z obou stran!
2. Pečlivě stříhej: Opatrně vystříhni všechny dílky podle nakreslených čar.
3. Připrav si jehlu a nit: Vidíš na obrázku ty malé tečky? Popros maminku nebo tatínka, ať ti pomůžou tečky propíchnout jehlou s navlečenou nití.
4. Svaž dílky k sobě: Pomocí nitě spoj jednotlivé dílky ptáčka k sobě. Nevaž je ale úplně natěsno, nech mezi nimi malý rozestup, aby se dílky mohly volně hýbat.

CO POTŘEBUJEŠ:

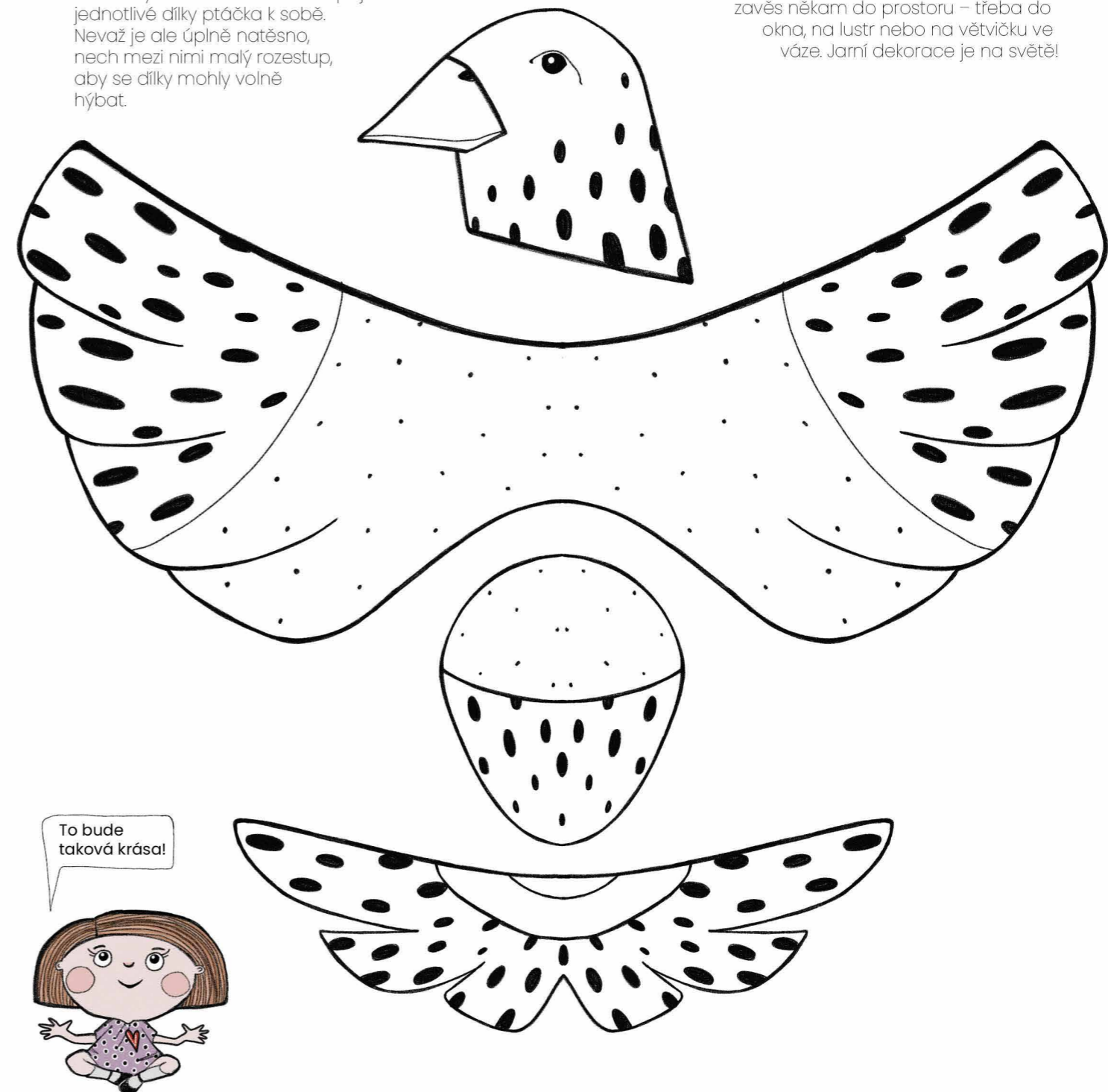
- fixy, pastelky, gelovky...
- nůžky

5. Připrav ho k letu: Na tečce úplně nahoře na hlavičce nechej nit dostatečně dlouhou.

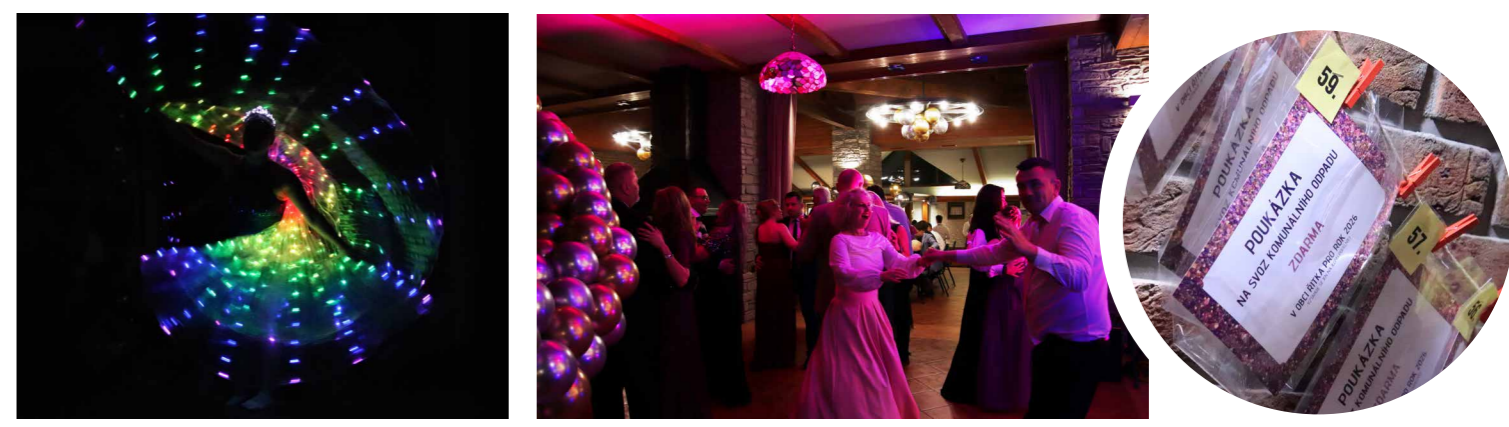
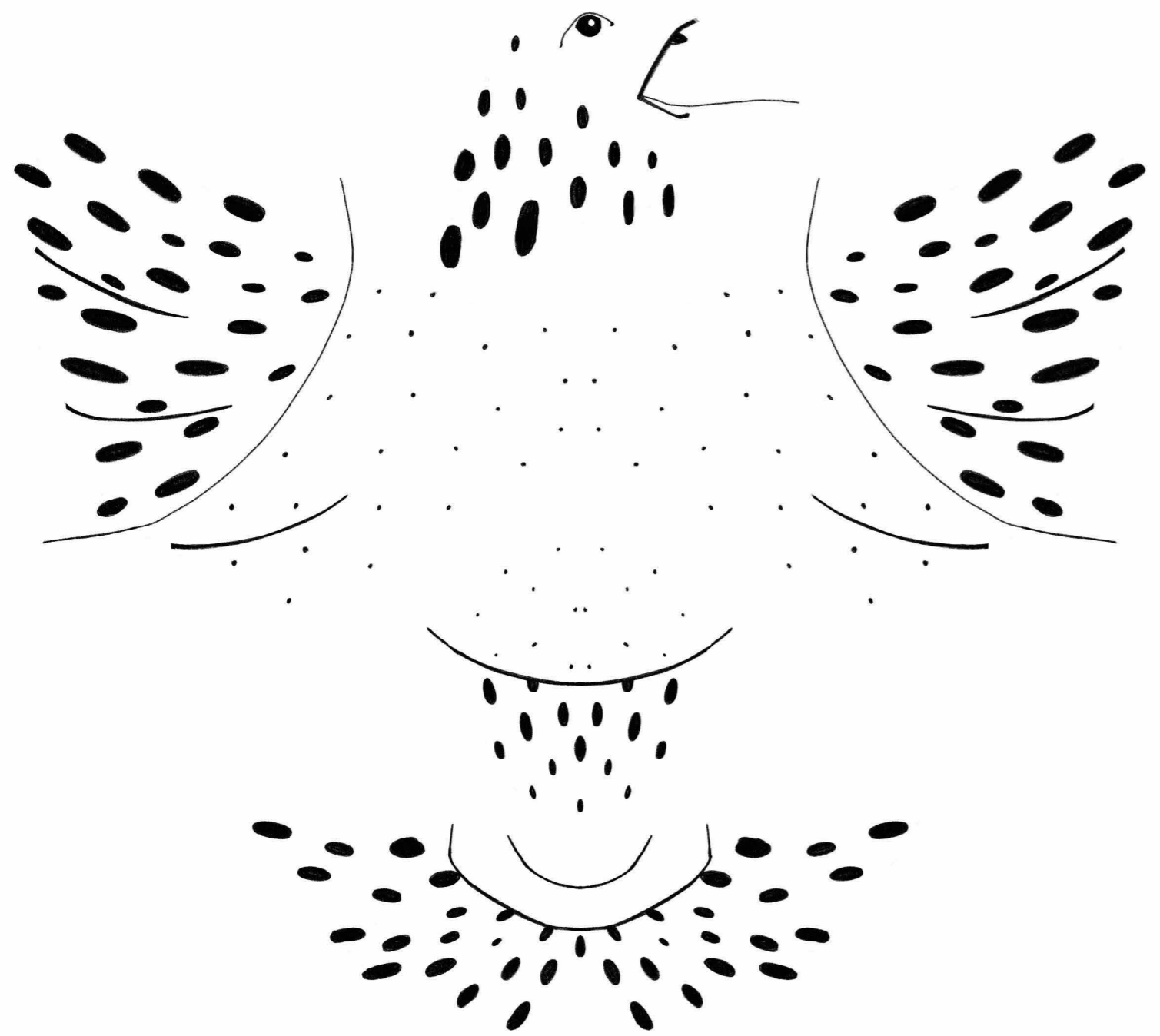
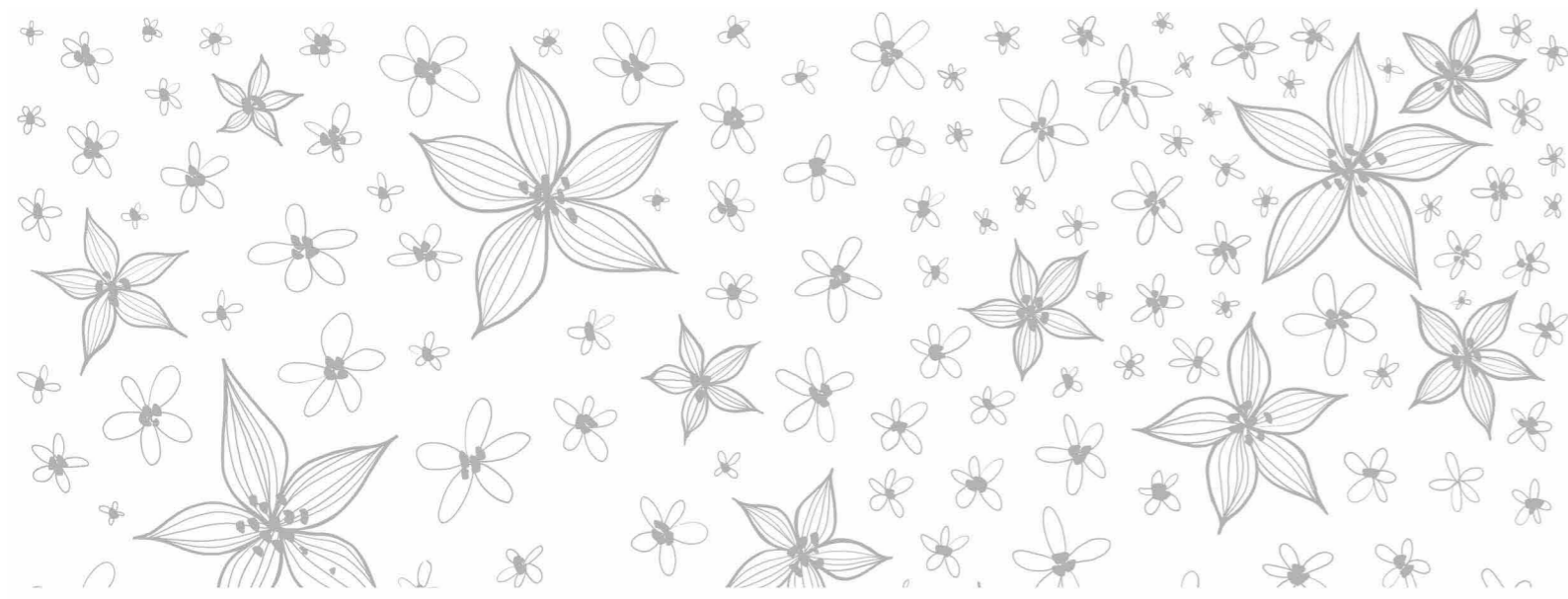
6. Hotovo! Za dlouhou nit ptáčka

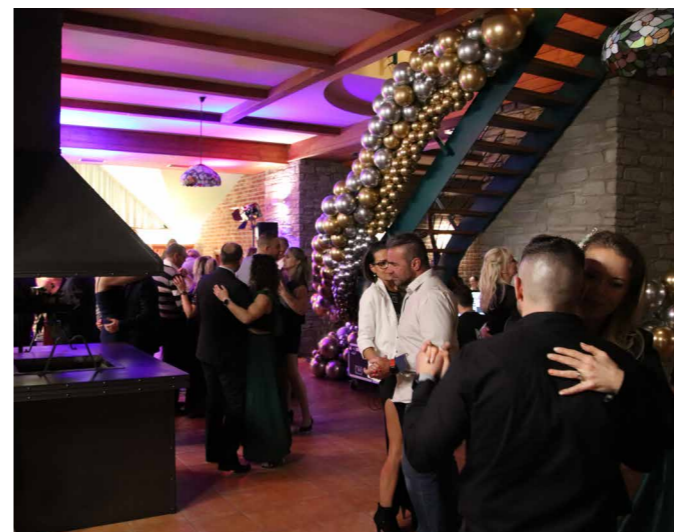
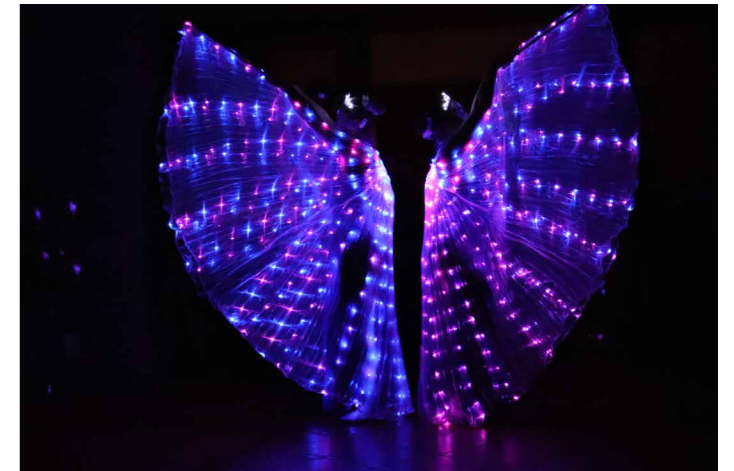
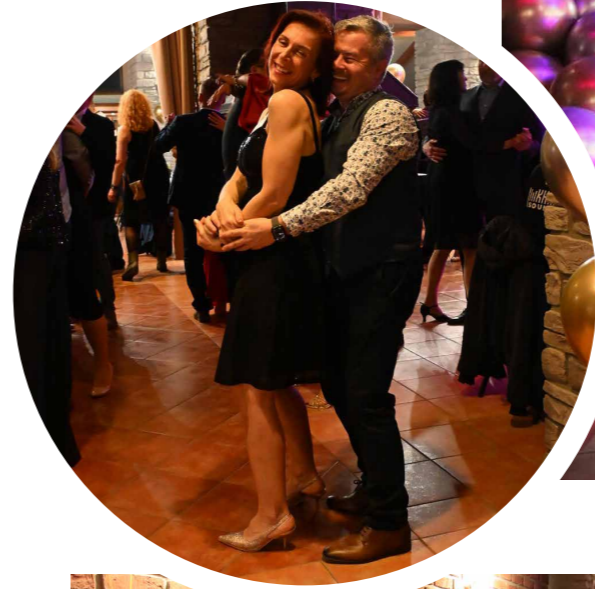
zavěs někde do prostoru – třeba do okna, na lustr nebo na větvíčku ve váze. Jarní dekorace je na světě!

To bude
taková kráska!

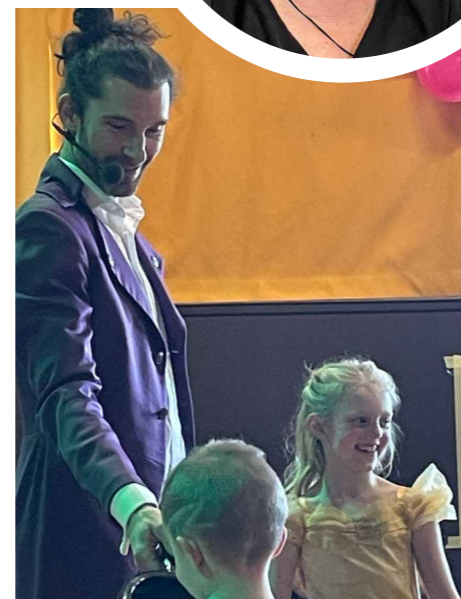

DĚTSKÝ REJ MASEK V ŘITCE SE VYDAŘIL!

Hana Mašková – starostka TJ Sokol Řitka

Poslední únorový den ožila sokolovna v Řitce barvami a dětským smíchem. Na tradiční Dětský maškarní karneval, pořádaný TJ Sokol, dorazilo přes 50 dětí v doprovodu rodičů. Program byl nabitý – od diskotéky a soutěží o sladkosti až po promenádu masek. Hlavním hitem však bylo vystoupení kouzelníka, který děti naprosto nadchl a každému z nich vykouzllil zvířátko na přání.

Dětská radost je pro nás největší odměnou, a proto nás těší, že se akce tak povedla. Velké poděkování patří Obecnímu úřadu za zajištění kouzelníka a panu Klikorkovi za štědré občerstvení, které bylo pro děti již tradičně zdarma. Děkujeme všem za účast a už teď se těšíme na viděnou u dalších akcí!

TJ SOKOL

Hana Mašková – starostka TJ Sokol Řitka

Od začátku roku se toho v Sokole odehrálo ale více. Neustále se snažíme naši sokolovnu zvelebovat tak, aby byla příjemným místem, kde se rádi setkáváme při sportu i kulturních akcích. Nově jsme na pódiu instalovali elektrickou oponu a pro naše sportovce pořídili novou hrazdu.

Pro naše nejmenší členy pořádáme cvičení všestrannosti – pro rodiče s dětmi, předškolní i mladší školní děti. Velmi oblíbeným kroužkem je příprava florbalu a od září jsme nově otevřeli také tanečky pro ty úplně nejmenší. Původně byl kroužek určen pro děti od 3 let, velký zájem nás však nakonec přiměl přijmout i mladší děti, které jsou šikovné a bez problémů se zapojují. Věříme, že si děti tanečky oblíbily – rostoucí počet účastníků nám dělá velkou radost. Pro větší děti máme otevřený také florbal, který se těší velkému zájmu. Přidáváme několik fotografií.

Na závěr bychom rádi pozvali všechny naše příznivce na blížící se Noc sokoloven, která se uskuteční v pátek 19. června 2026. Více informací bude zveřejněno na našich stránkách.

Nazdar!

TEXTIL MAJA

Barbora Mašková

Loučíme se s krámkem, ale vzpomínky zůstávají. Děkujeme paní Jarce Maškové za téměř 33 let, po které byl tento krámkem nedílnou součástí naší obce. Její osobní přístup zajistil, že se sem lidé vždy rádi vraceli. Do dalších let přejeme mnoho zdraví, radosti a spokojenosti.

Pozvánka

CVIČENÍ PRO ŽENY 55+

Jitka Kimlová, cvičitelka

V názvu našeho cvičení máme sice 55+, ale věkový rozptyl je mnohem širší – na obě strany :-) Scházíme se každé úterý v čase 18.30 – 19.30 h, v průměru je nás v tělocvičně kolem 8 – 9.

A jak vypadají naše lekce?

Každou hodinu začínáme krátkým warm-up – zahřátím, jsou to jednoduché kroky na hudbu. Následuje asi 20 minutový strečink celého těla s náčiním nebo bez. V hlavní části hodiny asi 20 min posilujeme – buď vlastní vahou nebo s náčiním. A v závěrečné desetiminutovce si dáme pro radost jednu nebo dvě velmi, velmi jednoduché choreografie na známé písničky. Ty jsou za odměnu a vždycky se na ně těšíme!

A s čím cvičíme? Používáme gumičky, step-bedýnky, gymbally, menší overbally, činky, cvičíme na židlích anebo bez náčiní. Se svolením Sokola používáme i místní podložky, není třeba si nosit vlastní.

Cvičíme podle hesla „**Každá cvičí, na co stačí!**“ :-)

A myslím, že si můžu dovolit napsat, že se rády vidíme. Trochu popovídáme, zasmějeme se, probere novinky – i tohle je příjemné a důležité!

Máte-li chuť, přijďte to s námi zkusit nebo se jen pro představu podívat!

PICIN-RITKA.CZ

OBCE ŘITKA A PICÍN VE SPOLUPRÁCI S MĚSTEM DOBŘÍŠ,
TJ SOKOL DOBŘÍŠ A OBCÍ KYTÍN POŘÁDAJÍ

OSMÝ ROČNÍK

POZNEJ KRÁŠU BRD

So 13. 6. 2026

POCHOD PICÍN-ŘITKA 2026

POCHOD UMOŽNILY LESY ČESKÉ REPUBLIKY, S. P.
A COLLOREDO - MANSFELD

TRASY POCHODU:

PICÍN - ŘITKA 31 KM
DOBŘÍŠ - ŘITKA 20 KM
KYTÍN - ŘITKA 9 KM

V CÍLI:

připravené posezení,
občerstvení
(párek v rohlíku, grilovaná
klobása, hranolky, gyros,
pečené koláče),
pivo, limo a pro děti
skákáací hrady

v případě
příznivého počasí
vystoupí odpoledne
hudební kapela
SAŠAFAMILY

Středočeský kraj

TENTO PROJEKT BYL REALIZOVÁN S FINANČNÍM PŘÍSPĚNÍM STŘEDOČESKÉHO KRAJE

ŘITKA, PAN FILÍPEK A TAKÉ TROCHU KÁJA MAŘÍK...

Marta Zemanová, Řitka 207

Ráda čtu v místním Zpravodaji příspěvky pana Antonína Dvořáka, kdy vzpomíná na časy minulé. On je pamětník a téměř místní člověk; obec Černolice, kde vyrůstal, měla vždy s naší Řitkou blízký vztah.

My jsme do Řitky přišli do nového domu na jaře 2002. Pláň pod lesem, kde je náš dům úplně nahoře, byla tehdy ještě téměř prázdná a obec Řitka ležela pod námi doslova jako na dlani. Trvalo nějaký čas, než jsme se zařídili v domě, než jsme ozelenili zahradu a na jedné svatbě v sousedství se seznámili s nejbližšími lidmi v našem okolí ... Já jsem jako velký fanda Káji Maříka v té době především znovu přečetla všechny knihy Marie Wagnerové alias Felixe Háje, a udělala si z nich místopisné výpisky. Pak jsme o víkendech chodili a jezdili po okolí: šli jsme na Skalku, kde se Kája ženil a kde působili od poloviny 18. století až roku 1947 františkáni, byli jsme v kyfínském kostelíku, kde Kája světil svíčky, cestou do Řevnic jsme pod Babkou hledali konvalinky, našli jsme místa z knihy, kde se říkalo „u Šraňku“ nebo „u Obrázku“, byli jsme na Rochotech a na Halounech, projeli jsme cestu z Mníšku do Čisovic, kudy Kája vyprovázel muzikanty, a mnoho dalších v knize zmíněných míst... bylo to krásné, objevené a dobrodružné. Pak jsem ještě objela nejbližší hřbitovy (Mníšek, Líšnice, Kytín) a z náhrobků jsem si vypsala místní jména, která se vyskytují v knize: v Mníšku jsou to Matysovi, Černých, Rysovi, Zíkovi, Buňátovi, Durdilovi, Čumpelíkovi, Troničkovi, Brabencovi dokonce 7x (!!!), Liškovi, Kácovských, Netteřovi, Pichlovi a pochopitelně Maříkovi. V Kytíně jsou rodiny Troniček, Slabihoudek, Vitáček, Rousek,

Vojtíšek, Salač, Diviš a Zíka, v Líšnici (kam se pohřbívalo do roku 1920) pak hrob rodiny Dvořákovy a také Šírlovy z Řické č. 6.

V Řitce č. 6 se narodil 13. 10. 1912 František Šírl, který v dospělosti pod vlivem svého kolegy začal pátrat v archivech a v letech 1955 – 1980 sepsal obsáhlou kroniku obce Řitka o osmi dílech, plus další dva díly o bezprostředním okolí. Dílo je sepsáno jako ČÍTANKA pro obyvatele obce a další zájemce.

Když jsem v roce 2006 odešla do důchodu, začala jsem po dohodě s panem Dvořákem docházet „na obec“ a tuto kroniku jsem si tam postupně četla a vypisovala zajímavosti. Sama jsem ve své rodné obci, která je odtud téměř sto kilometrů vzdušnou čarou, dělala předtím něco obdobného: pořídila jsem rodopis jednotlivých domů včetně fotodokumentace a během let jsem sepsala její historii; proto mě zajímalo místo, kde nyní žijeme. Bylo by záslužné, kdyby správa obce pořídila z těchto říteckých kronik odborně napsaný výtah pro nové obyvatele.

Mezitím jsme v domě a na zahradě pilně pracovali. Když nám pán ze vsi do nového velkého skleníku přivezl první fůru koňského hnoje a představil se „já jsem Filípek z Veselky,“ – zeptala jsem se ho, jak dlouho je jeho rodina zde usazená. Ochotně mi pak při kávě vyprávěl, že předkové získali Veselku za pozemkové reformy [probíhala postupně v letech 1923 – 1928, pozn. autorky], a velice se podivil, když jsem mu řekla, že je jeho rodina dokonce „v literatuře“ – a šla jsem hned pro knihu do domu. V sedmém díle Káji Maříka, kapitola XXV. ro-

dina už ženatého Káji Maříka žije na Slovensku a jako pomocnice do domácnosti a ke dvěma dětem přichází Fíla z Lážova [Mníšku], malý Kája doslova říká: „... náš tatínek tuhle povídal, že Veselku u Lážova koupil pan Filípek z Prahy... je to moc hodný pán a bude tam mít (dobytek) na žír.“ – Když jsem tuto pasáž tehdy panu Filípkovi na zahradě přečetla, byl velice překvapen ba potěšen, protože to dosud nevěděl. Je tomu tedy dnes zhruba sto let, kdy rodina Filípkova zapustila kořeny na Řitce, a také asi sto let od doby, kdy spisovatelka Marie Wagnerová psala sedmý a poslední díl svého Káji Maříka a v textu mnohokrát uplatnila reálii z těch let i ze zdejších míst.

Je jaro a já opět začínám letošní činnost ve skleníku a při tom, jako každý rok, vzpomenu na pana Filípka, se kterým jsem si tehdy pěkně popovídala o dlouholetém působení jeho rodiny zde na Řitce.

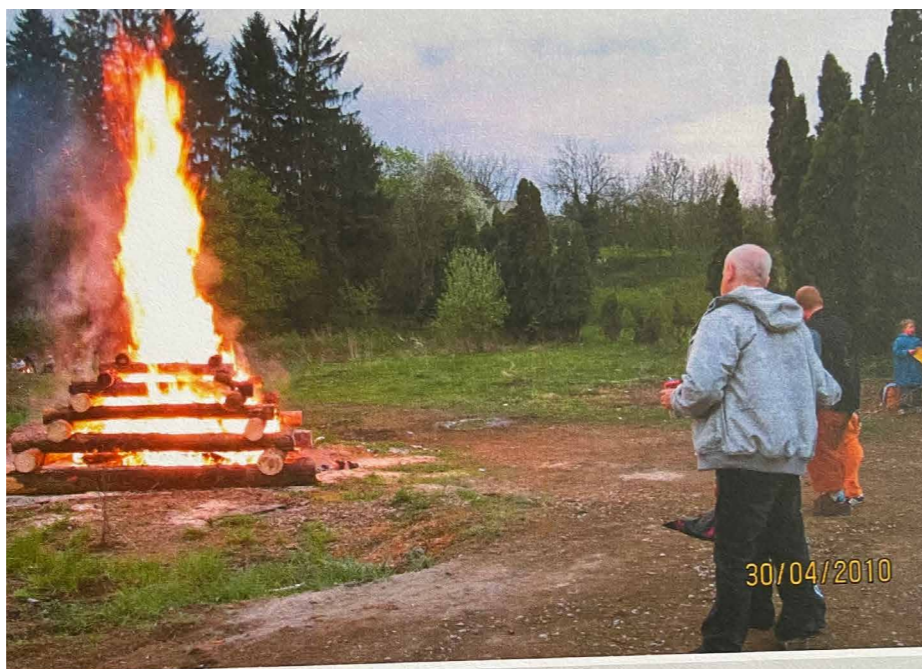
GRANÁT

Dvořák Antonín

Foto archiv autora

Po kruté zimě, která skončila toho roku poměrně brzy jsme se konečně dočkali. Ano jedná se o nás o černolické kluky. Byl zde duben, měsíc, na který jsme se všichni velice těšili, měsíc pálení „čarodějnic“. A tak jsme vyběhli do luk, kde naše šlápěje laskal již pěkně vysoký koberec, utkaný z jarní zelené travičky, nad nímž se ve vlahém vánku vznášeli první po zimě probuzení motýli, usedající občas na stejně rychle probuzené květy jara. Trnkové keře na alejích se oděly do bílého svatebního hávu a vlahý jarní větřík roznášel omamnou vůni jejich květů po celém kraji. A právě z alejí jsme stahovali suché větve na hromadu na rozcestí „U Křížku“. Protože jsme nebyli ještě tak velcí a hlavní zodpovědnost za natahání dřeva na „pálení čarodějnic“ padala na naše o hodně starší kamarády, prováděli jsme při této práci všelijaké hlouposti a lumpárny. Lezli jsme po stromech a ořezávali ty nejvyšší suché větve, ačkoliv na zemi jich bylo napadáno plno, ve stříbřité studené vodě potoka chytali do rukou pstruhy a raky, až nám ze studené vody zašlo za nehty a kroutili jsme rukama bolestí, schovávali jsme se a honili mezi stromky.

Při jedné takové honičce, kdy jsem běžel za svým kamarádem jsem si všiml, že od jeho nohy náhle odlétl jakýsi tajemný předmět a kutálel se mezi kameny dolů ze stráně. Zamířil jsem okamžitě za ním. Dobíhám na místo, kde se předmět zastavil a při prvním pohledu jsem okamžitě pochopil o jaký předmět se jedná. U mých nohou ležel vajíčkový obranný granát. Dnes vím, že tam ležel patrně nějakých 15 let, zřejmě od května 1945, kdy po válce zůstalo v našem kraji asi měsíc, několik tisíc ruských „Kozáků“ i se svými koňmi. Byl jsem poválečné dítě a snad právě proto jsem se zajímal o zbraně, výbušniny a všechno co pořádně hořelo, bouchalo a tak všechny patrony, rezaté zbraně,

které moji kamarádi našli, většinou skončily u mě doma v tajné skrýši, kde jsem měl i hořlavé filmy, stará celuloidová pravítka a obroučky z brýlí, to vše hořelo, bouchalo a někdy i střílelo a já byl ve svém živlu.

Ve škole nás sice stále učili a upozorňovali, že se takovýchto věcí nemáme dotýkat a já to dobře věděl, přesto jsem se v této situaci zachoval právě opačně. Sedám si do dřepu a prohlížím granát, zub času na něm nezanechal, kromě trochy rzi žádnou stopu. Uvažuji, „skutálel se ze stráně a nevybuchl nyní již nevybuchne“, beru ho

opatrně do ruky byl to zvláštní nepopsatelný pocit, nervy jsem měl napjaté jak tětívu luku, odnáším granát na louku, kde ho pokládám do trávy. Kamarádi se kolem mě shlukli, našel jsem granát říkám a potají uvažuji zda bych si ho neměl vzít domů.

Více hlav více rozumu a tak se nakonec rozhodujeme, že nález půjdeme nahlásit na „Národní výbor“. Přiběhli jsme tam a sotva popadali dech. Tajemníkovi MNV jsme naším objevem velkou radost neudělali, musel s námi totiž jít na místo nálezu, což byla poměrně dlouhá cesta. Tento pán praco-

val před penzí u pražských hasičů a přísnou, až vojenskou kázeň a vystupování, na které si za ta dlouhá léta služby zvykl, vyžadoval stále a bez rozdílu od každého. Na sobě nosil zelené rajtky a blůzu stejné barvy. Na jeho nohou se leskly vysoké kožené boty. V nás chlapcích vzbuzoval představu vojáka a těšili jsme se, že určitě vezme mnou nalezený granát do rukou, zavolí k zemi a hodí granát někam do stráně, kde vybuchne a mi všichni toho budeme svědky. Toto naše vroucné přání, se ale nesplnilo. Nejprve pohledem z dálky zjistil, že se opravdu jedná o granát a prohlásil „tady jste ho, ale ležet nenašli, kdo ho sem přinesl a položil“, hrdě jsem řekl, že já, následoval výčet nadávek, které mě vůbec nepotěšily.

„Nalámejte větve a naskládejte je do kruhu kolem granátu zítra zavolám pyrotechnika“, prohlásil a tím byla akce skončena. Byli jsme zklamáni. Nalámali jsme větve trnkových keřů, které byly nabalené

bílými vonícími květy a složili z větvičky okolo granátu kruh. Odcházeli jsme pomalu domů a vlekli se do kopce, který jsme dnes již několikrát překonali. Nahoře jsem se naposledy ohlédl, dole v údolí zářil v nastávajícím soumraku v tmavě zelené trávě, bílý věnec trnkových květů a jako by symbolicky, odděloval všechno živé od smrtonosné zbraně.

Následující den byl ve škole nekončící dlouhý, bavili jsme se jediné o granátu, zda ho pyrotechnik odveze a nebo odpálí přímo na místě a v duchu jsme si všichni přáli být u toho. Možná, že jsem dostal nějakou pětku nebo poznámku za nesoustředění, to si již nepamatuji, ale bylo to docela možné. Konec vyučování. Na zastávce u „Kácovských“ čekáme všichni netrpělivě na autobus ve 13.30 hod. Přijíždí jako vždy pozdě. Autobus se pomalu hrabe do všensorského kopce, a my jsme všichni jako na trní. Když se pod Černolicemi kopec překlopí v rovínu ubíhající směrem

k Řitce a autobus začne konečně nabírat rychlost, ozve se ostrá rána.

Všichni víme co to vybuchlo a jsme zklamáni. Na rozcestí „U Křížku“ (bývalá zastávka pod obcí Černolice, autobus do obce tehdy ještě nezajížděl) o překot vystupujeme. Školní brašny házíme do škarpy a běžíme loukou k potoku. Proti nám se náhle z údolí vyhoupne zelený „džíp“. Zastavuje, z jeho dveří se vyklání usmávající řidič v modré uniformě SNB (Sbor Národní Bezpečnosti). „Kluci jdete pozdě, odpálili jsme ho v pařezu u potoka“. Auto se pomalu rozjíždí. Běžíme, doslova se řítíme ze stráně dolů, naše těla předstihují svou rychlostí nohy, které mají co dohánět, aby zabránily pádu. Konečně jsme dole, stopy v husté trávě nás vedou k potoku. V zakalené vodě potoční tůně plavou kusy roztrhaného pařezu. „Blbej autobus“, procedím skrze zuby a moji kamarádi přikyvuji.

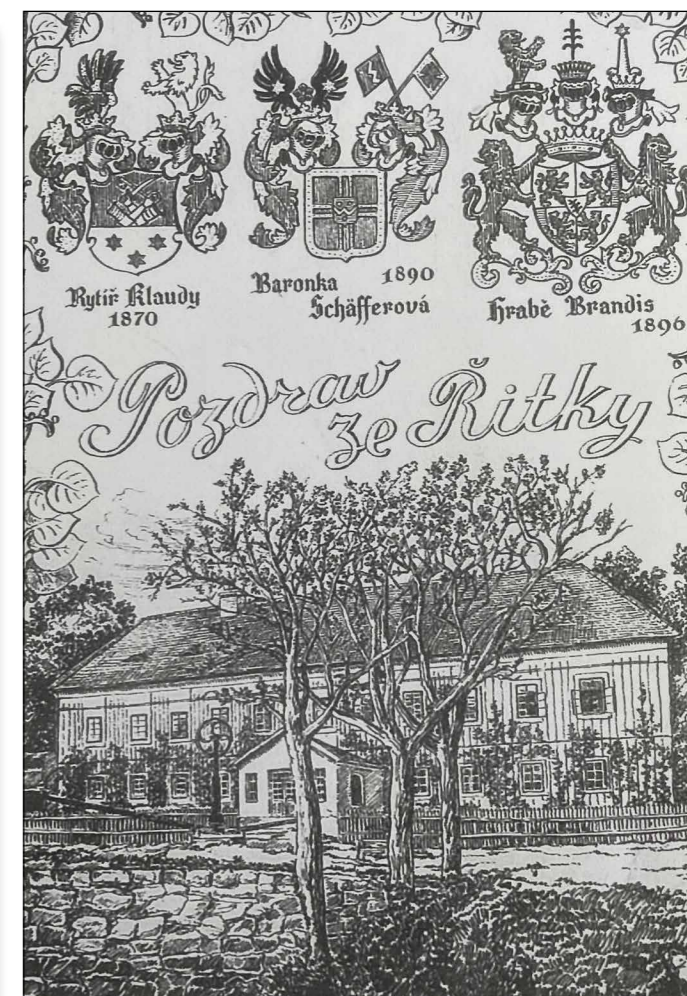
Historie od Antonína Dvořáka

II. řada

Poslední majitelé říteckého alodiálního statku po zrušení karlístejnského manství a vrchnostenských úřadů — tedy po roce 1850.

V noci z 26. na 27. ledna 1806 vznikl v mléčném sklepě panského dvora oheň, který se rozšířil nejen na sousední konírny, kravín a stodolu, ale zničil i celý zámek. Možná říci, že dnešní podoba zámku je skoro shodná s onou stavbou, která byla vybudována po zmíněném zhoubném požáru. Původní zámek neměl »vstupní halu«, která dnes tvoří vchod do zámku. Přistavěl ji až hrabě Brandis. Před zámkem na vyvýšené a vyrovnané terase býval »žentour«.

Podle archivních pramenů připravil František Širl. Kreslil Karel Liška.

CHROUSTI

Dvořák Antonín

Foto: Nikola Tomasic

Na tyto velké a dnes si uvědomuji, že i krásné brouky, s obzvláště krásnými hřebenovými tykadly, se již pamatují jen matně, protože během let tento druh nenápadně úplně vymizel z naší přírody. Zůstaly jen jeho menší příbuzní „chroustíci“. Za nočního soumraku, je možno slyšet na zahradách jejich bzučení v trávě. To proto, že mají křídla pod krovkami pečlivě složená ze dvou dílů a tudíž přehnutá, a trvá notnou chvíli, nežli se broukům podaří je pořádně nahnout a potom již je můžeme pozorovat jak poletují v korunách stromů. Stejně tak se k letu připravovali i chrousti, jelikož však byli minimálně jednou tak velcí nežli chroustíci, natropili při přípravě k letu daleko větší rámus a když do Vás chroust v letu v plné rychlosti narazil, byla to pořádná pecka. Chroustů bývalo na jaře takové množství, že lidé na vesnicích jimi krmili slepice. Můj děda, když šel sbírat tyto brouky mě brávil sebou. Chodil na ně do „Dubíčka,“ tak se jmenuje dubový les nad černolickým hřištěm, chrousti totiž velmi rádi

pojídají mladé dubové listí.

Šli jsme brzy ráno, pamatuji se, že mi byla velká zima. Děda nesl asi třílitrovou plechovku, ke které doma zhotovil drátěné držadlo. Přišli jsme do lesa. Mladé dubové listí, které prozařovalo právě vyšlé ranní sluníčko se rozsvěcovalo svěží zelenou barvou, mezi níž jiskřily duhovými barvami kapičky rosy. Děda udeřil chodidlem do kmene slabšího doučku, kromě kapek rosy, které schladily mou zvědavou tvář, spadlo ale i něco jiného, zabušilo to do mokrého dubového listí jímž byla pokrytá zem. Rychle a s velkou zvědavostí jsem se sehnul, v listí leželo několik desítek velkých brouků. Ranní chlad je zbavil pohybu, ale i síly udržet se na listech. Teprve až teplo mé dlaně způsobilo, že se začal jeden, kterého jsem zvědavě uchopil, po chvíli pomalu pohybovat a škrábal mě v mé malé sevřené dlaně. Bylo to nepříjemné a trochu jsem se i bál. A tak jsme chodili po dubovém lese, děda třásl stromy a já mu pomáhal sbírat spadlé chrousty. Netrvalo

dlouho a naše plechovka byla plná vrtících se brouků. Potkali jsme i několik jiných lidí, kteří zde byli ze stejného důvodu jako my. Děda plechovku přikryl víkem, aby mu z ní teplem probouzející se brouci nevyběželi a šli jsme pomalu domů. Babička nás již čekala, na kamnech se ve starém hrnci vařila kloboukem voda, kterou děda vynesl ven a chrousty do ní nasyplal, bylo mi tenkrát brouků moc líto. Babička si, ale libovala, jak krásně oranžové budou žlutky ve vejcích, které nám slepice snesou.

Od této chvíle jsem se vždy každým rokem na jaře setkával s chrousty. Patřili ke každoročním jarním hračkám nás pánů kluků. Rádi jsme těmito brouky strašili děvčata, která většinou příšerně ječela. Byli jsme lumpové a tak mezi naše nejoblíbenější hry patřilo házení chroustů do vlasů a ve vyšších školních ročnících též za výstřihy děvčat. Pochopitelně, že zápisy v Žakovských knížkách, se v tomto období týkaly převážně těchto brouků. Posled-

ní zážitek s chrousty jsem zažil v učňovské škole, tuším, že to bylo asi v prvním ročníku. Učil jsem se nástrojařem a do učební osnovy byla zařazena i výuka filmem. Na tuto výuku jsme se všichni velice těšili a tak jedno krásné, jarní dopoledne usedli všichni žáci školy i sučiteli do křesel kina „Aero“, které bylo na Žižkově. Začalo promítání naučných filmů.

Stalo se to právě když odborník nástrojař předváděl na plátně funkci střížného nástroje. Kolem jeho hlavy se přehnal stín obrovské létající příšery, další příšera přiletla z boku a narazila do té první. A potom již bylo plátno plné různě velikých létajících monster, které jako by bojovali s lidmi a věcmi na plátně. Celé kino se oťrávalo smíchy, jako při té nejlepší veselohře, smáli se

dokonce i učitelé, ale jenom do té doby, nežli pochopili, že se zde vlastně stala velká lumpárna. Někdo totiž přinesl a v sále kina vypustil chrousty, ti pochopitelně v temnotě a teple promítacího sálu nastartovali své „motory“ a přilákání paprskem světla promítačky předváděli v něm své „akrobatické“ kousky, které byly pochopitelně jako stíny promítány spolu s filmem na plátno. Promítání filmu bylo zastaveno. Na sále se rozsvítilo osvětlení a jelikož se rozlétané chrousty nedařilo pochytat a chytit se rovněž nedařilo ani „lotry“, kteří chrousty v kině vypustili, rozhodl se na infarkt rozčilený ředitel školy, že všichni žáci odejdou do svých tříd v budově školy, která byla vzdálena asi 2 km a tam napíší připravenou písemku z „Nauky o materiálech“. Byli jsme pek-

ně otráveni, nepamatuji si již, jak tenkrát moje písemka dopadla, ale zato vím, že v kině „Aero“ chytali po několik večerů chrousty a o promítání naučných filmů pro učňovskou školu nechtěli již ani slyšet.

A nyní mám pro všechny, kteří se ještě pamatují na chrousty, dobrou zprávu. Loni jsem viděl v televizi informaci o tom, že se v určité části Polska přemnožili. Byly zde uvedeny i záběry, jak lidé nosí kbelíky plné chroustů do výkupny, kde za tyto brouky dostávají peníze. Dokonce byl nadiktován i recept na polévku z chroustího vývaru. Na polévku z chroustího vývaru samozřejmě chuť nemám, ale chrousta jako součást naší přírody, bych docela rád zase znovu spatřil.

Inzerce

ROKAL PRAHA

ČLEN SKUPINY

BigMat
EVROPSKÁ SÍŤ STAVEBNIN

STAVEBNINY PRO VÁS

📍 Mníšek pod Brdy

📍 Černošice

📍 Dobřichovice

Srba[®] SERVIS

ZALOŽENO 1991

PŘIJĎTE SI OTESTOVAT NOVINKY

OMODA | JAECOO